

معنای عبادت در کلام آیت‌الله ضیاءآبادی

عبادت یعنی اینکه انسان خودش را برده مطیع خداوند بداند، غرق در گفتار خداوند شود و کاملاً در مقابل فرمانش، بدون چون و چرا، خاشع و خاضع باشد.



عبادت یعنی اینکه انسان خودش را برده مطیع خداوند بداند، غرق در گفتار خداوند شود و کاملاً در مقابل فرمانش، بدون چون و چرا، خاشع و خاضع باشد.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، آیت‌الله سیدمحمد ضیاءآبادی، مفسر قرآن، در جلسه تفسیر خود با اشاره به آیات 124 تا 126 سوره طه، «وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ۚ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۚ ۱۲۵ قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا كَذَلِكَ الْيَوْمَ تَنْسَى ۚ ۱۲۶»، گفت: خداوند فرموده هرکس از ذکر من روی برگرداند زندگی‌اش غرق در مشکلات می‌شود و این کیفر دنیایش است. در آخرت هم نابینا محسور می‌شود.

وی افزود: با دقت و مطالعه در آیات قرآن کریم این حقیقت استفاده می‌شود که مقصود اصلی از خلقت انسان و آوردنش به این دنیا این است که با خداوند و آفریده عالم مأنوس شود و با او مرتبط شود. در خانه او سر فرود بیاورد، دستورات او را اجابت کند؛ هدف اصلی این است. با قاطعیت فرموده است که «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»، (ذاریات/56)، فرموده که تمام هدف من از آفریدن جن و انس این بوده که من را عبادت کنند.

آیت‌الله ضیاءآبادی معنای عبادت را منحصر به نماز و روزه نداست و گفت: هدف از عبادتی که منظور خداوند است این نبوده است، همه عبادت این نیست، عبادت یعنی اینکه انسان خودش را بنده و برده مطیع خداوند بداند، غرق در گفتار خداوند شود، او چه گفته و از من چه خواسته است. کاملاً در مقابل فرمان خداوند بدون چون و چرا، خاشع و خاضع باشد. و این معرفت می‌خواهد، بی معرفت نمی‌شود؛ تا انسان کسی را به کمال نشناسد حاضر نیست پیش او خاشع و خاضع شود.

این مفسر قرآن با اشاره به فرموده‌ای از حضرت امیر(ع) اظهار کرد: ایشان می‌فرماید: شما اول معرفت معبود را در جان خود بنشانید، تا این اعمالی که انجام می‌دهید ارزش داشته باشد. رکوع، سجده، مکه و ... ارزش داشته باشد، تا معرفت نداشته باشید ارزش نخواهد داشت.

مراحل معرفت

وی گفت: اول خداشناسی، پیغمبرشناسی و بعد امام‌شناسی مراحل معرفت هستند. اینکه می‌گوییم خدا، منظور چیست؟ خدا را معنا کنید. باید او را بشناسیم. هر ساختمانی بنا دارد و هر نقشه‌ای نقاش دارد. چه کسی ساختمان بدن من را ساخته است. عقل می‌گوید من صانع و خالق دارم که حکیم است و به من برنامه داده است. اگر عمل کند بهشتی می‌شود و اگر عمل نکند جهنمی می‌شود.

آیت‌الله ضیاءآبادی عنوان کرد: عقل می‌گوید آن کسی که تو را به حکیمانه ساخته است، دستوراتش هم حکیمانه است. یک مویرگ بی‌جهت ساخته نشده است پس بدان که دستوراتش هم خطا ندارد. خالق طبیعت همان شارع شریعت است. کسی که عمل کند بنده او می‌شود. اگر انسان نافرمانی کرد پس بنده نیست، اگر مطیع باشم بنده هستم اگر نباشم بنده نیستم، پس بنده نیستم و خدا را نشناختم، خدا را نشناختم و اوهام را می‌پرستم. اگر فهمیده بودم بنده بودم. اگر نافرمانی کنم بنده نیستم. عقل انسان را به در خانه وحی می‌آورد.

خدا در زندگی ما به حاشیه رفته است

وی افزود: در یک خانواده با هم نمی‌سازند و از دست هم در فشارند. دشواری در زندگی همین است؛ چون خدا را نادیده گرفتند. خداوند فرموده است با هم بسازید. خودت را در مقابل او بشکن. اولاد پای پدر خود را ببوس. چون این کارها را نکردیم دشواری داریم. زندگی ما فقط آب و برق و ... شده و خدا، کنار رفته است. خدا در متن زندگی ما نیست به حاشیه رفته است. گرفتاری فقط فقر و بی‌پولی نیست، زوردارها و پولدارها هم گرفتارند و از دست هم در فشارند.

آیت‌الله ضیاءآبادی با بیان اینکه خداوند فراوان در قرآنش بحث می‌فرماید که گناهکاری شما را گرفتار می‌کند، گفت: خداوند

خیلی سریع الحساب است. هرکس عمل بد کند کیفرش را خواهد دید. پیرمردی خدمت پیغمبر(ص) رسید و گفت: من در بیابان زندگی می‌کنم و نمی‌توانم هر وقت که بخواهم خدمت شما برسم، توصیه‌ای به من بفرمایید که برایم کافی باشد، پیامبر(ص) فرمود که فلان ذکر را چند صد مرتبه بگو و ...، بلکه فرمود: «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۖ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۖ» (زلزله/آیات 7 و 8). بدان که اندک عمل بدت کیفر دارد. این را فهمید و رفت. پیامبر(ص) فرمود این آدم فقیه شد و رفت. ما دنبال عدد می‌گردیم، نه! عمل داشته باشید.

امام صادق(ع): به خدا قسم امام آن کسی نیستم که با من هم‌رنگی ندارد

وی عنوان کرد: قرآن قاطعاً فرموده است که هرکس که از دستور من اعراض کند، هم در دنیا و آخرت گرفتارش می‌کنم. امام صادق(ع) فرمود: اینها که در مسجد می‌نشینند و ما را امام معرفی می‌کنند و خودشان را شیعه، من با اینها دوست نیستم، به خدا قسم شیعه آن کسی نیست که با من هم‌رنگی ندارد. این مردم آبروی من را هم می‌برند، من گفتم زینت من باشید. وقتی بد باشید که می‌گویند مکتبش گناه پرور است و گناه‌کار می‌پروراند. چرا اینها دست از من بر نمی‌دارند، من راضی نیستم شما که با من هم‌رنگ نیستید اسم من را ببرید. خدا نیاورد روزی را که با من یک جا باشید.

این مفسر قرآن اظهار کرد: هرکسی که از خداوند روی برگرداند، خداوند نیز از او روی بر می‌گرداند، زندگی پر از مشکلات را در دنیا دارد و در آخرت هم کور و نابینا محسور می‌شوند.